Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus, Diumenje 9 d Octubre de 1898 — Núm. 3.719

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 5
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmácia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de. . . . .

TÓS

La que paga més contribució de la provincia.

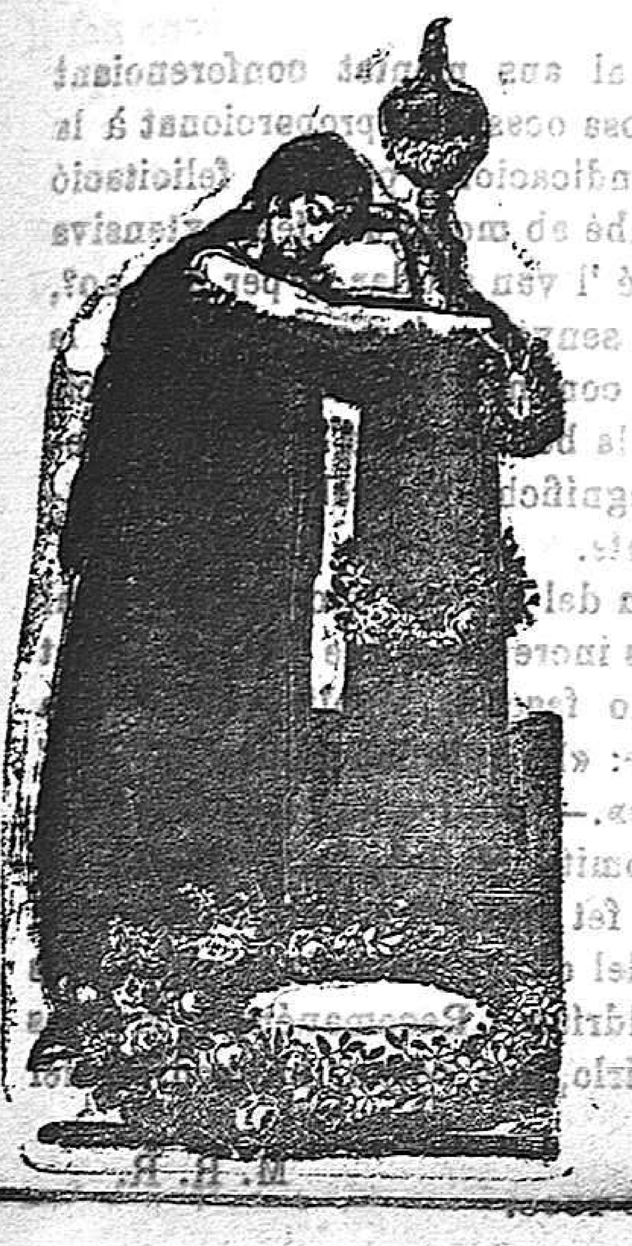

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en **coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons** de diferentas formas y classes, **creus, pensaments,** y altres **objectes artístichs** que en lo dia dels morts, selen colocarse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras **brodadas, pintadas, y de paper,** destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Secció doctrinal

Contestació

que ha dat la Lliga de Catalunya á la Excelentíssima Diputació de Barcelona sobre 'l projecte de conveni ab lo Gobern pera la percepció y distribució d' impostos é investigació de la riquesa amagada.

«Excm. Senyor:

Si sempre la Lliga de Catalunya hauría entés cumplir un deber al correspondre á la invitació d' eixa Excma. Diputació Provincial prenent part en la informació sobre si deu ó no encarregarse mitjansant un concert ab lo Gobern dels serveys de repartiment, recaudació é investigació de las contribucions directas de la provincià, ab major motiu deu ferho en los moments actuals en que, al apareixer devant de tots, de tots, dels provisors y dels somniadors, ab tota la seva tremendá realitat, las consecuencias per lo catalanisme tant temps anunciadas, de tants anys de desgobern, de mala administració, d' oblit de bonas tradicions y adecuat sistema polítich, se troban tots los catalans ab lo desitj vehement de salvar á sa estimada Pàtria, Catalunya, esperant tots que 'ls elements més actius y més inteligents los hi obrin lo camí de salvació.

A aquest anhel, á aquest desitj, á aquesta esperansa en sí mateixa que abandonant artificials ilusions te avuy Catalunya, obeheix en part lo pensament que la Diputació Provincial somet als Ajuntaments y principals Corporacions de aquesta provincia, encare que nascut avans del recents desastres, y sobretot la acceptació general que 'l pensament ha tingut com indicador d' una orientació diferent, d' una tendencia clarament manifestada cap al únich principi que pot ser salvador d' aquesta nostra avuy desgraciada nacionalitat, la autonomía de Catalunya.

Per aixó, per quant la idea d' un concert de las corporacions que al fi representan més ó menos aproximadament la vida regional, ab lo Gobern central, pera la percepció dels tributs, corespon á aquest convenciment que cada dia va fentse més general, de la necessitat de que totas regions de vida histórica concentrin tots sos esforsos y realisin per si mateixas los serveys que á ellas directament interessan, fugint de tutelas perjudicials é inmotivadas, y aixó ve á esser lo primer pas que te de portar á no trigar gayre al regoneixement de la existencia de las nacionalitats que encare viuhen y volen viure, ab personaliiat regoneguda y medis de cumplir sos propis fins, la Lliga de Catalunya no ha pogut menos de mirar ab simpatía la iniciativa de la Diputació Provincial, y de anarse enterant, ab la satisfacció del que veu com se propagan y arrelan sas propias ideas, del bon efecte que en generel ha produhit en tots los elements que s' interessan per la regeneració de Catalunya.

Mes la Lliga de Catalunya no pot ni deu amagar que aixís ho sent, mès per l' estát de la opinió que revela, cada dia mes favoreble á sas reivindicación, que no pas per lo que 'l pensament en sí pugui tenir de práctich y profitós. No ho diu pera desfer generosas ilusions, ni ab l' ánim de fer críticas injustificadas; pero la Lliga de Catalunya, que de tant temps estudia tot lo que 's refereix á las necessitats de la nostra terra y á la organisació y facultats de las entitats que la representin, no 's pot deixar seduhir per la sola apariencia de comensar á retornar una part de la vida administretiva á que Catalunya te dret, y de que no gosa per la organisació centralista y absorbent del Estat espanyol, no s' hi pot entussiasmar y ben clar te de dirho tant perque veu 'ls perills grans que aquestas tímidas reformas enclouhen, com perque fins en lo cas de que no donguessin los resultats temuts las terribles influencias del caciquisme, es molt poch lo que la Diputació Provincial se proposa pera lo que Catalunya necessita.

Per altra part, per més que compreném l' especial punt de vista de la Diputació que no pot parlar més que de la provincia de Barcelona, com llas consideracions que ella pot haver de tenir en compte no afectan á aquesta societat, la Lliga de Catalunya, al manifestar la seva opinió sobre 'l projecte, deu insistir, com ho deu fer en totas ocasions, en la protesta contra l' escuarterament de Catalunya fet per sos enemichs, ab l' intent de debilitarla y anularla; y per aixó, al sentar lo seu criteri general sobre 'l pensament d' un concert económich ab l' Estat, deu dir clarament que aquest concert no pot ser partidaria de que 's fassi ab aquesta ni aquella provincia, sino que deu ferse ab Catalunya, no solament perque totas las parts del territori catalá deuhen participar dels beneficis, sino perque, convensuts de que Catalunya constitueix un tot, ab una ánima sola y ab necessitats y aspiracions generals, no podém acceptar voluntariament la actual artificial divisió en quatre provincias que desde Madrid cada dia se voldría separar més, ni creyém que 's degui solidar y prorrogar dita divisió fortificant la vida administrativa d' una de las provincias.

Tota reforma, donchs, en aquest sentit, sigui radical, sigui moderada, no podría satisfer las aspiracions dels elements pensadors y económichs de Catalunya, més que comprenent tota aquesta. Mes pera que 'l pensament sobre 'l que la Lliga de Catalunya es consultada pugui donar tots los fruyts que hi ha dret á esperarne, importa consignar que aquesta extensió á tot Catalunya no hauría de ser profitosa en lo cas de ferse per provincias, ab lo qual, sobre lo avans dit, respecte á la continuació d' un inadmisible artifici correríam lo perill d' enrobustir encare més lo caciquisme, de donar ab la distribució y percepció dels tributs diferents partits en perjudici de las personas independents y de totas las no afectas á ells; de fugir dels mals dels organismes madrilenys, pera anar á parar á mals incalculables d' organismes que, ab tot y funcionar á Catalunya, poden massa fácilment arribar á no ser més que 'ls orgues dels mateixos partits de Madrid.

Per aixó, ja que de reformas se tracta, y que la Diputació provincial no 's limita á demanar informes sobre 'l pensament, sino que admet tota mena de consideracions sobre la manera de desenrotllarllo, ja que de reformas se tracta, dihém, no hi ha pera que reduhir tant las aspiracions. Ben concretadas te la Lliga de Catalunya las sevas ideas sobre la organisació y drets de Catalunya, la qual solzament pot pensar sériament en regenerarse obtenint la complerta autonomía demanada en los nostres programas. Pero fins prescindint de las aspiracions generals del ordre polítich, en quin exámen naturalment no pot entrar la Diputació provincial, y que sobre tot no podrían tenir cabuda en aquesta especialíssima informació, reduhint son criteri al ordre económich, la Lliga de Catalunya te de manifestar, sols que las atribucions que 's recabin del Gobern tenen de ser prou complertas pera tenir Catalunya una llibertat casi absoluta d' Hisenda, sino que la entitat que al efecte s' organisi te d' apareixer en tal forma que sigui una verdadera representació de Catalunya, pera lo qual no pot ser elegida en las formas actuals ni baix las deplorables influencias d'avuy, sino per medi de la representació de totas lás forsas socials, que, com tením també consignat en los nostres programas, no 's pot fer sino per eleccions per classes en la forma en que, en l' estat social actual se puguin agrupar los grans interessos permanents de la societat, representació quinas facultats deurían regularse en la forma que may pogués produhir ni sospita de nous perills de centralisme.

Ab una organisació ab la que 's pogués tenir la confiansa oportuna en la representació de Catalunya y permetès no témer res dels caciquismes ni de las influencias centralistas, no pot oferir cap dubte que milloraría d' una manera considerable la situació de la nostra terra baix lo punt de vista financier, si 's podía arribar á un concert ab lo Gobern de Madrid, en virtut del qual aquest no percibís á Catalunya més que certs impostos de carácter general, com lo d' Aduadas, prepis de tot Poder central, no teninthi més que 'ls fun-

cionaris necessaris pera ells, rebent en cambi de la entitat representativa de Catalunya una cantitat anyal, que 's podría fixar en períodos de cinch á deu anys per exemple, á compte de lo que avuy percebeix per las altras contribucions é impostos. Y pera aquest cas, millor que 'l sistema actual de concert ab las Provincias Bascongadas que entregan una cantitat determinada per cada contribució establerta per lo Gobern de Madrid, fora 'l sistema que ha conseguit conservar Navarra, que entrega una cantitat total, que 's cuyda de percebir en la forma que te per més convenient, puig aixís Catalunya podría á voluntat conservar lo sistema actual de tributació, ó reformarlo, en major sentit de justicia y de protecció de totas las fonts de riquesa y dels elements de travall, sense que l' Estat ne resultés gens perjudicat.

Es aixó tant patent, que la Lliga de Catalunya no te de fer cap esfors en demostrarho, puig tots estém convensuts dels desordres y mals actuals pera insistirhi, lo necessari es pendre totas las precaucions pera que, ja que 's demana una reforma, aquesta 's dongui ab totas las garantías possibles.

En aquest sentit, fetas totas las anteriors consideracions, é insistint la Lliga de Catalunya en que no li pot produhir verdader entussiasme mes que una reorganisació total del Estat espanyol, en virtut de la qual quedi regoneguda la autonomía política y administrativa de Catalunya, única que pot curar los mals de que tots los catalans se queixan y que may desapareixerán del tot ab remeys parcials, resumint son pensament sobre la cuestió concreta á que 's refería la consulta d' aquesta Excma. Diputació Provincial, la Lliga de Catalunya deu manifestar:

Que ha vist ab simpatía 'l pensament d' un concert económich de la Diputació Provincial de Barcelona ab lo Gobern pera la percepció dels serveys de repartiment, recaudació é investigació d' impostos, com á expressió d' una tendencia marcada de la opinió ilustrada de Catalunya cap á las únicas ideas que poden contribuhir á regenerarla,

Que tota reforma en lo sentit de concerts económichs ab l' Estat als efectes tributaris, se te de fer comprenent á tot Catalunya, no sols perque tota ella, sense distinció d' artificials provincias, te de participar de sos beneficis, sino perque, essent una entitat natural y ab vida propia, precisa lo reconeixement de sa personalitat, pera la armonisació de sos variats interessos,

Que per respectable que pugui ser la actual Diputació Provincial de Barcelona, y per molt superior que la seva administració sigui á la del Estat, no pot inspirar prou entussiasme la idea de que 'ls concerts de que 's tracta se fassin conservant los actuals organismes Provincials, essent necessaria la organisació d' una entitat nova que representi tot lo territori catalá, elegida per las verdaderas forsas socials de la inteligencia, la propietat y 'l travall, convenientment agrupadas en las diferents poblacions y comarcas de Catalunya, y

Que, finalment, organisada aixís una verdadera representació de Catalunya, tots los catalans estarían plenament y de bon cor disposats á confiarli totas las atribucions d' ordre financier, de modo que pogués establir, distribuhir y cobrar tota mena de contribucions é impostos, entregant al Estat la cantitat total que en virtut d' un concert se fixés, per períodos de cinch á deu anys.

Aquesta es la opinió de la Lliga de Catalunya que llealment somet á la Excma. Diputació Provincial de Barcelona, pera son estudi y acort definitiu.

Deu guardi á V. E. molts anys.

Barcelona 29 de Setembre de 1898.—Per acort de la Junta Directiva.—Lo President, Pere Aldavert.—Lo Secretari, Pere Coll y Escofet.

Excm. Sr. President de la Diputació Provincial de Barcelona.»

Moviment regionalista

Consultadas per la Diputació Provincial de Barcelona sobres la conveniencia d' encarregarse aquesta del repartiment, recaudació é investigació de contribucions directas en la provincia, mediant un concert económich ab lo Gobern, s' ha donat ab tal motiu per moltas d' ellas una proba del gran progrés que en poch temps ha fet l' idea nacionalista en la nostra terra y especialment en nostra ciutat.

Per los dictamens, ja publicats en aquest diari, que han donat en contestació á dita consulta la «Sociedad Económica Barcelonesa de amigos del País», l' «Ateneo Barcelonés» y la «Lliga de Catalunya» s' ha pogut veure com en lo fons de sas condusions, y clarament en la part expositiva, veuen totas á coincidir en la necessitat de que sia reconeguda, sino d' altre manera, á lo menos administrativament la personalitat de Catalunya, una é indivisible.

Totas convenen en que no sols Barcelona, sinó tot Catalunya té dret á administrarse sos interessos de la manera que li sembli be; que no ha d' esser sola aquesta provincia la que pacti ab lo Govern un concert económich, sinó que ha de suprimírse pera sempre la artificiosa divisió de nostre territori, que cap lley geográfica ni histórica justifica; que s' ha de formar una diputació única, representativa de tota la nostra terra, pero de manera que fassi impossible tota mena de centralisació, puig no volém tampoch dintre de cása lo dogal que 'ls forasters ens han fet dur per forsa; que aquest concert ha d' esser de manera que la Diputació Catalana tingui després tota la llibertat d' acció possible pera imposar, repartir, recaudar é investigar los impostos, com també invertir y administrar los productes d' aquestos com cregui millor, sense cap traba. En una paraula, se recaba pera Catalunya tota sa personalitat en lo terreno administratiu.

Que ho fes aixó la Lliga de Catalunya, res té de particular, puig no es altre lo fí perque 's vá fundar y á la consecució del cual ha treballat sempre, com també es natural ho fes. com ho ha fet en igual sentit la Renaixensa, (també consultada) quals profitosas tascas prou son conegudas. Pero lo que si es digne de notar que ho hagi fet en tant bon sentit l' Ateneu y encare més la Económica, puig en aquesta, á més á més vé á representar aquell dictámen la entrada triompfal del nacionalisme catalá en aquella associació, fins are ensopida per la mirvánica son d' una burgesía estúpida, més perjudicial al interessos de la terra que las ideas disolvents y anárqnicas. Ben adormits estavan los «anarquistas de guant blanch» en la Económica al esser sorpresos y enlluhernats per la llum de la veritat, la rahó y la justicia que ab los catalanistas había entrat, com entrá temps enrera en l' Ateneu, ab lo discurs presidencial d' En Guimerá, y l' «Academia de Bonas Lletras» ab lo de recepció del Dr. Torres y Bages.

Lo poble va entrant en rahó; Catalunya 's reconeix major l' edat, ab forsas suficients pera anar per tot sense caminador de tutelas inútils y vá convencentse més y més cada dia de que si alguna cosa vol fer digne y profitosa no ha de contar ab ningú més que ab ella mateixa.

Per aixó que totas las corporacions, associacions y periódichs se troban, sense adonarse del per qué, ab que s' han tornat nacionalistas, sense que hagin entrat nous socis y sense que 'ls catalanistas hagim anat á predicálshi la bona nova, únich remey regenerador y salvador de nostra patria.

Es solzament perque 'ls catalans ens sentím cada dia més catalans, y no 's necessita pas res més pera esser catalanista, que estimar forsa la terra que 'ns ha vist náixer, com pera esser bon fill no cal mes que estimar forsa als páres; al càurels la vena que tenian molts als ulls s' han adonat que eran de fanch aquells ídols que 'l centralisme havía daurat y fet semblar inmortals, intrangibles.

Are últimament, ans d' ahir, vá entrar un' altre corporació en nostre gremi, lo nacionalisme vá guanyar hermosament una fortá batalla en la «Academia laboratori de ciencias médicas» primera corporació d' aquesta classe en nostra ciutat, única ahont s' hi fá verdadera ciencia, en lo terreno de la medicina y cirurgía.

L' erudit escriptor y reputat metje Dr. D. Joseph M.ª Roca desenrotllá un tema científich usant, per primera vegada en aquella, la hermosa parla catalana. Durant sa peroració fou escoltat relligiosament per tots los concurrents y aplaudit ab entussiasme y admiració; pero després un metje, (qual nom no volém recordar pera que d' aqui un quant de temps, quan ja s' haurá convertit, no li fassi vergonya veures ell mateix) va armá bronquina sobres si era ó no reglamentari l' ús de nostra llengua en dita academia; lo reglament d' aquesta no resa res sobres cap llengua, pero aquell senyor, que segurament li deu saber greu dirse 'l nom que 's diu, per cert ben catalá (llàstima de nom tan malaguanyat!) va tenir á be treure 'ls trastos vells de las lleys de la galantería que hem de tenir ab los castellans, quan tantas ne tenen ells ab nosaltres y com si 's tractés d' una corporació que radiqués en la terra dels hidalgos y com si la llengua catalana no fós digne d' esser usada pera tractar cosas elevadas, pera esclarir y propagar la ciencia. No cal dir si s' armá xibarri; gracias á Deu no está tan mal lo cós médich que no hi hagi qui 's preocupi d' alguna cosa més que de guanyar diners y figurar decorativament, que son los únichs defensors ab que conta 'l centralisme en aquell gremi. No li faltaren, donchs, companys al Sr. Roca que, ja ab sa veu, ja ab sos aplaudiments, l' ajudaren á guanyar la batalla; la victoria fou brillant pera 'l catalanisme.

L' exércit contrari 'l formavan los que acabém d' aludir, pe 'ls qui la ciencia no es un fí sinó un medi, especuladors de la pitjor mena, y á més aquells altres que, per haver fet *los seus* (com se sol dir) ó per ocupar en la societat una posició y consideració que consideran ja del tot superiors, pensan que, no poguent guanyarhi res, més val no embolicarse en lo que, si algún resultat ho de donarlos, creuhen ha d' esser lo de perdrehi. Si d' ells ha de confiar la pátria, ja está ben fresca!

Per sort d' ella formavan en l' estol triompfador lo floret del jovent, hermosa esperansa pera un pervindre que s' acosta á passas de gegant, una joventut estudiosa, sería y al ensemps coratjosa, al enfront de la que s' hi veyan, com á capitans experts y respectables als més distingits y sabis metjes y pensadors. Ab tals armas la victoria es segura. Y ho fou ben cumplerta; lo Catalanisme vá pendre possessió de lo que de dret li pertoca y en dita Academia sempre més la llengua catalana ocupará 'l setial d' honor que li havía sigut robat y negat per tot y que de mica en mica vá conquerint.

Felicitém de tot cor al ans mentat conferenciant Sr. Roca, que tan hermosa ocasió ha proporcionat á la santa cáusa de las reivindicacions pátrias; felicitació merescudíssima que també ab molt gust fem extensiva als companys que tan bé 'l van ajudar, y per qué no?, també felicitém á aquell senyor... *incognit*, puig ab la seva tan poch patriótica com mal fonamentada oposició feu rellubir encare més la bondat de la causa que cegament atacava y 'ls magnífichs è irrebatibles arguments de sos contrincants.

Ressó també y resúm del mateix moviment social que 'ns ocupa y del gros increment que d' un quant temps ensá ha pres, es lo fascicle publicat á Fransa baix lo següent epígrafe: «La question catalane».—«L' Espagne et la Catalogne».—«Notice adressée á la presse européenne por le Comité Nationaliste Catalan de de París». Es un estudi fet ab molt art y plé coneixement de nostra causa, del que 'l pes de la censura ens priva parlarne com voldríam. Recomaném á nostres lectors procurin adquirirlo, que potser ho podrán fer *de sota má.*

M. R. R.

Barcelona 7 octubre 1898.

CRÓNICA

Per ausencia del Redactor encarregat de fer los estractes de las sessions de nostre Excm. Ajuntament, no poguerem publicar ahir la de la que tingué lloch lo dia anterior.

No conté pas res de gran interés pera nostres lectors y en quant al incident ocorregut entre la Presidencia y nostre particular amich lo regidor senyor Abelló, que relata á son gust *Las Circunstancias*, tampoch ne volém fer esment, puig l' assumpto que 'l motivá tením lo propósit de tractarlo oportunament ab detenció, ja que entre 'l públich doná lloch desde sos comensos á llarchs y sabrosos comentaris.

—

Fa tres dias que brolla aygua d' una boca de rego del arrabal baix de Jesús. L' aygua s' escampa per las de Santa Llucia y malmet tot lo pis.

Si 'ls municipals tinguessin ordre d'avisar aquestos ó altres accidents que pugan ocorre en las sevas demarcacions no 'ns tindríam que doldre de semblants deixadesas.

—

Aquesta nit s' efectuará en lo Teatro Fortuny lo reparto de premis del Certamen que ha organisat la societat «La Palma» lo qual promet veures sumament concorregut atesa la gran demanda de localitats que hi havía.

En un dels intermedis la banda del «Centro de Lectura» executará escullidas pessas de son vast repertori, finalisant per la Secció dramática de la mateixa la comedia en un acte «Home al aygua».

—

A tot arreu los ajuntaments procuran que las edificacions en la vía pública tinguin un aspecte artístich ó quan menys un sagell de bon gust, no, aquí á Reus sembla que 's busqui lo ferho lo més lleig possible.

Diém aixó á propósit de la casilla pera 'l repés de la palla, que 's destaca al mitj dels terrenos de devant del Hospital ab una silueta tan ofenosa á la vista, que dona pena y sentiment.

Aquel's pilans y aquella teulada y tot aquella casuxa desdiuhen d' un pob'e com lo nostre.

Y aixó que han estat ben prop de tres mesos en construhirla; uns cuaranta dias més del que s' empleá en l' Hotel Internacional de Barcelona.

—

Lo sorteig de la Lotería Nacional que s' ha de celebrar á Madrid lo dia 10 del actual consta de 13.000 bitllets al preu de 100 pessetas cada un dividits en dècims á 10 pessetas.

En 650 premis se distribuhirá la important suma de 910.000 pessetas.

—

La societat «La Palma», tinguè exposats en lo vespre d' ahir en la botiga «El Capricho», los premis oferts pera 'l certámen que avuy á las 9 de la nit ha de tenir lloch en lo Teatre Fortuny d' aquesta ciutat.

—

Lo «Diario del Comercio» de Tarragona publica la noticia, qual inserció li prega la Comissió de la «Colonia Tarragona» de Barcelona, de que 'l dia 16 del corrent celebrará una vetllada literaria-musical á benefici de la Creu Roja d' aquella primera capital, y aquell estimat colega la publica en catalá que es com li fou enviada.

Nostra felicitació á la Comissió y al colega.

—

Demá es esperat á Blancafort l' Excm. é Ilm. senyor Arquebisbe d' aquesta arxidiocesis, per quin poble va á comensar la seva visita pastoral.

—

A Barcelona crida justament la atenció la important reforma de que han sigut objecte los grans magatzems de «El Siglo».

—

Hem rebut lo número 39 de la «Revista de Sport» portaveus del «Club Velocipedista» d' aquesta ciutat. Ilustra la primera plana un bon retrato d' En Ramón Montfort, Campeó de Valencia, y correspon lo text al seguent sumari: «Crónica», per Pepe Scratch; «Estudis: Educació física», per Enrich Lluria; «Ya va ploure» per P. E.; «Máquinas ab ó sense cadena, per J. J.; Desde Barcelona, per R. M.; Las novas ideas, per R. S.; Artillería lleugera, per El Cabo de Cañón; Per correu: Desde Madrid, per P. P. T.; Los campeonats del mon, per Columbiar; Notas nacionals; Correu extranjer, Carnet.

—

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat do pessetas 1033'99.

Secció oficial

Registre civil

del dia 7 d' Octubre de 1898

Naixements

Mercé Lopez Vall, de Miquel y Domínica.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Ramón Anguera Rocamora, 80 anys A. S. Pere 6.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Dionisi.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Avuy diumenge, á las 6 de la tarde comensará la solemne Novena que la Arxicofradia Teresiana tots los anys dedica á sa excelsa Mare, lu ilustre Doctora de la Iglesia Sta. Teresa de Jesús. Tois los dias á la citada hora, exposat S. D. M., se camensará ab lo reso del Rosári, cumplint així lo prescrit per S. S. y á fí de posar las indulgenctas, seguirán les exercicis propis de la Novena y Sermó que tots los dias predicará lo Rvnt, P. Vidallet, de la companyia de Jesús, donant fí ab la reserva. La part de cant está confiada á las Religiosas d' aquest convent.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos cuarts de 8 del matí se celebrará la comunió general en Ntra. Sra. del Carme y á las 5 de la tarde 's resará lo Rosari durant la funció del Carme la cual será abrExposició de Sa Divina Majestat y professó per l' Iglesia.

Sant de demá.—Sant Francisco de Borja.

Secció comercial

Mercat

Los fruyts d' aquesta regió desde comensament de cullita han disfrutat d' un favor que pochs anys s' ha vist; tant l' atmetlla com l' avellana de cop alcansaren preus elevats que sempre han fet dubtar del bon resultat del negoci, y no obstant han seguit, y fins han millorat en algunas ocasions que l' alsa dels franchs y lliuras fou favorable à compradors; en molts pobles productors los especuladors han arribat á pagar á preus que de moment fa impossible la realisació, sino que sía perdent bons diners, y aqueixa febre en comprar se comprén si 's té en compte la paralisació general en tota classe de negoci y 'ls desitjos constants en voler travallar ó en donar ocupació al diner.

Vejém lo que s' ha fet durant aquesta setmāna:

Atmetlla.—Encara som ai principi de la cullita y ja diuhen que no n' hi ha. Verdaderament la cullita no ha sigut important ni cosa que s' hi assembli, per lo que les entradas no han sigut de la importancia que tenían altres anys en aquestas setmanas que acostuman á esser las que hi ha més moviment, y á ben segur que la falta d' entradas se deu á que 'ls especuladors s' aguantan tant com poden.

S' ha comprat seguidament classe d' *esperansa* primera á 23 duros, tipos mitjans á 22 1|2 duros y fluixos 22; grá comú á 21 duros. Se tanca la setmana ab pocas operacions per falta de venedors.

Molla.—Aquesta classe desde 'l mes passat fins avuy ha tingut varias oscilacions, se feu á 10 1|2 duros, á 11, á 11 1|2 y s' ha arribat darrerament á 62 pessetas lo sach de 50'40 kilos.

Lo moviment ha tingut importancia.

Avellana.—Cullita escassa.

Las operacions dias há que tenen importancia, las entradas continúan sens interrupció, y la exportació es seguida; los preus han variát de 37 á 42 pessetas lo sach de 58'40 kilos, preu que s' ha fet aquestos darrers dias en partidas importants. La setmana acaba iniciant calma.

Grá.—De primera de 76 á 77 pessetas los 41'60 kilos.

Olis.—No s' hi fà gran cosa. Se pagan los de Reus fins à 17 rals; pobles inmediats á 16; de la Ribera de 14 á 15, y de las Garrigas de 14 1|2 á 15 rals quartá.

Blats.—Entradas importants s' han fet de 18 á 21 pessetas quartera.

Farinas.—De primera 20 á 20 1|2 rals; redona 19 á 19 1|2 id.

Arengadas.—Durant aquesta setmana se n' han rebut uns 200 cascos que han passat seguidament al consúm als preus següents:

Vivers escatosos de 17 á 20 ptas. miler; Carinyos id. de 15 á 18 id. id.; Cedeiras id. de 14 á 17 id. id.; Carunyes id. á 18 id. id.; Rías baixas de 11 á 14 idem id.; Agramonts padró á 14 id. id.

Queda nostre mercat sense existencias y ab tendencia á pujar los preus dels primers arribos frescos.

Bacallà.—Se van agotant las existencias y l' últim arribat de Bilbao se ven á 36 pessetas lo Noruega primera á 38 id. lo de Islandia 1.ª, los 40 kilos.

Anuncis particulars

—¡¡Jesús!! Qué tens espós meu? *(esgroguehintse)* tú estás ferit!... de sanch!

—Un petit cop... no es res.

—Tu has caygut de la bicicleta! ¡ahont anavas desgraciat?

—A comprarte un vestit de CHEVIOT INGLÉS á casa PORTA y al volguer baixar, sortía una senyora ab tres ó cuatre paquets y per salvar á ella he caygut jo.

—Essent aixís, no será res.

***

Lo més gran succés económich y elegant en corbatas CASA PORTA.—**500** dibuixos pera escullir á 1'25 ptas. una.

ESCORIAS THOMAS.—
Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, qubrancia, relaxació (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menós tou ó més ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sufreix aquesta dolencia orgànica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esfors voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, està exposat continuament á una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ù obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix

Consecuencia de lo dit es lo creure que que sevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixís, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautchou, ab resort per a la prompta curació dels tendres infants.

Tirants omopláttichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment á la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctich, la TENEDURIA DE LLIBRES pera poguer desempenyar ab acert lo delicat cárrech de TENEDOR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS é ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S' organisa y 's porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y 's resolen consultas sobre organisació de comptabilitats especials.

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que 's trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.on Reus.

TELEGRAMAS

Madrid 8.

Se 'ns assegura que 'l telégrama que 'l Sr. Montero Rios ha dirigit al Gobern es molt grave.

Los ministres han quedat molt mal impresionats.

La comissió nortamericana ha plantejat en termes concrets la cuestió de Filipinas.

La comissió espanyola demana que 's nombri una comissió arbitral que decideixi la cuestió relativa al Deute de Filipinas.

París 8.

Washington.—L' almirall Dewey ha posat en coneixement del gobern que havían arribat á Singapore alguns reforsos espanyols destinats á Ilo-Ilo.

—Londres.—Telegrafían al «Times» desde Filadelfia que 'ls nortamericans ocuparen ahir á Manzanillo y que 'l general Lee ha rebut la ordre de trasladarse ab un cos d' exèrcit á un punt prop á la Habana al arribar lo mes de Novembre.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS
LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS
COM ADOB FOSFATAT
GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT
Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT
COM ADOB POTASSICH
EN LAS FORMAS DE
SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA
SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,
KAINITA, ETC:
baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA
ADOBAZOAT
DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1|2 A 16 0|0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo
A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA

CREMA LÁCTEA ROMEU
Reproductora de la llet
aprobada per la M. Iltre. Academia Médich Farmacéutica de Barcelona.
Eficasment recomenada pera aumentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la láctancia.
Dipósit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80
REUS

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella
Serveys del mes de Octubre de 1898
Línea directa pera 'l Rio de la Plata
Sortirá de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los magnifichs y ràpits vapors francesos
lo dia 11 de Octubre lo vapor "Aquitaine"
lo dia 21 de " " "Italie"
LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
Sortirá de Barcelona lo dia 26 de Octubre pera Rio Janeiro, Santos, Montedvieo y Buenos-Aires lo grandiós y acreditat vapor francés
Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

ASCENSORES-SIVILLA
Hidráulicos y Eléctricos
MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS
APARATOS ELEVADORES DE TODOS SISTEMAS
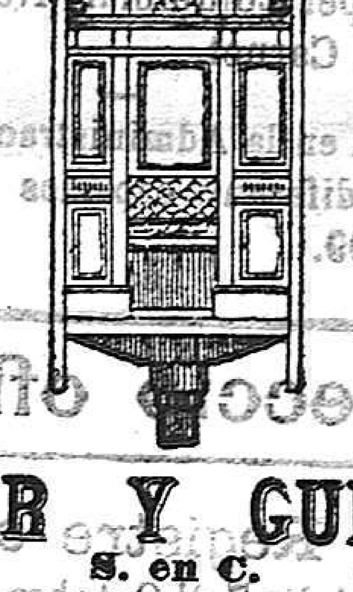
MOVIDOS POR MOTOR DE Vapor, de Gas Y Á BRAZO
MUNAR Y GUITART
S. en C.
INGENIEROS Y ARQUITECTOS
LIBERTAD, 1, MADRID
La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.
Se facilitan Catálogos y Presupuestos
1897